

MELLEMTEKSTER / INTERTITLES

Folkets Ven (Holger-Madsen, DK, 1918).
Nordisk Films Kompagni.

Titelbog 12 (NF IX, 14), p. 214-230

Det Danske Filminstitut
/ Danish Film Institute

No. 1749.

Folkets Ven

1. Folkets Ven
Samfundsskuespil i 5 Akter.
af
Sophus Michallis og Ole Olsen.
2. Instruktør: Holger-Skadsen.

1 Akt.
3. Den kundskabsrige og politisk interesserede Typograf,
Ernst Kamp, der er ansat paa det yderliggaaende Blad
"Broderskabet's Trykkeri
(Gunnar Tolmas)
4. Redaktør Wender.
(Frederik Jacobsen)
5. (Kvies) Arbejderdemonstrationen i Dag.
Nr. 1 samles Deltagerne i Processionen foran "Folkets Park".

Ved det Møde, som det saakaldte "Folkeparti" har ind-
varslet til i Eftermiddag, bliver vor Meningsfælle, Imed
Waldo Kamp, første Taler. Vi skulde tage meget fejl,
om han ikke vil sige Partiets valne og u selvstændige
Førere adskillige drøje Sandheder, og (det skulde virke-
lig glæde os om)
6. Broderen Waldo, en lidsig og impulsiv Natur, der
er blind i sit Glad til det bestaaende Samfund...
(Kvond Skornbeck)
7. -Skke et Slag mere, Kyster!... Paa en Demonstrations-
dag nedlagges man Arbejdet paa Klokketuret!
8. Moderen, den strabsomme Arbejderenske, og hendes
Smertensbarn, den raggelige og overspændte Armager, Kurt
Kamp...
(Moderen Clara Schönfeldt)
(Kurt Holger-Skadsen)

No. 1749.

Folkets Ven

9. -Mor, jeg tanker ofte paa, at Samfundet er som et Urværk. Alle vi Mennesker er de smaa Hjul, der griber ind i hinanden og hver for sig bidrager til at holde Mekanismen i Gang!
10. Waldos forladte Hustru, den blide Jonna, og hendes to Børn.
(Jonna Astrid Holm)
11. -Waldo har ingen Penge sendt mig de sidste Skameder!
12. -Har jeg ikke tit nok sagt dig, at her har du ikke noget at gøre.
13. -Waldo, nu har jeg fundet ud af det hele! . . . Der er en Fyl ved det Urværk, der kalder sig Samfundet . . . Bare vi finder Fylen og faar den rettet saa har vi Idealet!
14. -Hvad forstaar du dig paa Samfundet! . . . Du, der ikke kender mere til Verden og Livet end det, du ser fra dit Vindue!
15. -Skal du ikke ud og demonstrere?
16. -Tror du da virkelig, at vi faar anden Indflydelse end den, vi kamper os til! . . .
17. -Det er ikke ved Vold og Brutalitet, at Samfundet skal reformeres!
18. Kurts Ven, Urmager Siverts.
19. Regeringspartiets Fører, Premierminister Trucko og hans Datter Irene.

Ministeren	Carl Lauritzen
Irene	Lilly Jacobsson
20. -Jeg kender personlig Premierministeren . . . jeg kontrollerer nemlig Urene i hans Villa!

21. -Jeg tager hen og ser til mine Sjæle i Fattighospitalet!
22. -Jeg tror alligevel, jeg vil overvære Rådet og hindre Waldo i at gaa for vidt i sine planløse Angreb paa det bestaaende.
23. Redaktør Hilling ved "Folkepartiets" s Organ "Folket" er Rådets Leder....
(Redaktøren Adolf Jensen)
24. -Hvad har vi hidtil opnaaet ved det, vore Lærere kalder den kloge Politik? ... Intet!
25. -De gør baade Partiet og min Broder en Tjeneste ved at fratage ham Ordet!
26. -Følg mig! ... Lad os gaa et andet Sted hen, hvor vi ikke tvinges til at tage Mundkurv paa!
27. -Lad Magthaverne faa at vide, at de bør vogte sig!
28. Politiet har rekvireret Brandvæsenets Hjælp til at damppe de hidsige Djemytter....
29. -Revolution og Omvæltning gør ikke Verden bedre! Det er Tankens og det skrevne Ords indtrængende Magt, der skal rense og forædle Samfundet!
30. Den snu og fejge Wender forstaar altid at trække sig tilbage i rette Tid....
31. -Et Leve for vort store Maal: At skabe et Samfund, hvorfra Nød og Utilfredshed er bandlyst, og hvor enhver kan indtage den Plads, hans Evner anviser ham!
32. -Der vil altid staa en Plads aaben for Dem ved mit Blad! ... De har store Gaver, og jeg tror, at De hos os vil faa Udløsning for Deres Tanker!

mand, viser os, at Tiden er kommen; da vi maa tage til Genmæle. Den Lære, vi kan drage ud af Begivenhederne i Dag, er sagt i faa Ord denne:

Ad Lovens og Lovgivningens Vy opnaar vi Allt!
Sked Vold og Magt Intet!

44. - Det er Dem, der har haft den Frækhed, at forvanske Artikelens Indhold!... De er færdig her!
45. - Jeg gaar gerne, for jeg har aldrig sympatiseret med Dem og Deres Blad!... Men De burde takke mig, fordi jeg har hindret Dem i at begaa en skabnesvanger Dumhed!
46. - Skabnen vil, at jeg allerede nu kommer til Dem!
47. - Folket trænger til en Fører, en Mand, der baade har Hjerne og Herte!... Jeg er gammel... og træt... Har De, Ernst Kamp, Mod og Kræfter til at føre Folkets Sag frem til Syr?
48. - Jeg ved, jeg har Viljen!... Og jeg tror, jeg har Kræfterne!

II Akt.

49. I Star senere.
Ernst Kamp, der efter Stilling's Død har overtaget Redaktionen af "Folket", er af sit Parti blevet valgt ind i Rigsdagen.
50. ... og Irene Truchs har med levende Interesse fulgt hans Løbebane.
51. (Kvies) Rigsdagen i Dag
Folkepartiet's Fører,
Redaktør Ernst Kamp, hvis hensynsfulde og klage Reformpolitik har skaffet ham Venner selv i de Kredse, der ellers staar ham og hans Parti ret fjendt, vil ved Mødet i Dag bringe et nyt Lovforslag frem. (Saa vidt vi har kunnet faa oplyst, drejer ...)

52. -Lad mig faa Lov til at ledsage dig i Rigsdagen i Dag, Far!
53. (Svis) og det afskrækker os ikke, at de revolutionære Gemytter har fundet det for godt at stifte et særligt Parti med det betegnende Navn: "Rebellerne" og med Wenders Blad, "Broderskabet" som Talerør. - "Folket" vil dog ikke af den Grund ændre sin Kurs. Vi føler os sikker paa, at vi ad Lovgivningens Vej skal naa vore Maal, og vi har begrundet Haab om ogsaa hos Regeringspartiet at finde lydøre Øren.
Ernst Kamp.
54. -Jeg har læst det, og jeg anser Ernst for en Forrader mod Partiets hellige Sag!
55. -Man har begaaet den Fyl at betragte Arbejdskedsproblemet som et Pengespørgsmaal!... Men den ærkære Samfundsborger ønsker ikke at modtage Almisser, og de karaktersvage Naturer demoraliseres ved denne Form for Understøttelse!
56. -Sludder!... Mere Understøttelse!
57. -Lang min Trøje ind!
58. -Var vi blot Trucks kvit, vilde Ernst nok blive belært om, at kun ved Voldspolitik opnaar vi noget!... Men Trucks er en Ræv... Han bruger vore Ind, ... men han mener dem ikke!
59. -Lad det være Statens Pligt at skaffe Arbejde til alle Arbejdsløse, saaledes at enhver bliver i Stand til at opfylde sine Forpligtelser mod Samfundet!... Derved afskaffer vi Fattigdommen i Stedet for som nu at organisere den!
60. -Skønt jeg er i Opposition til det Parti, som den sidste, ærede Taler tilhører, vil dog jeg og mine Partifaller føle det som en Glæde at støtte det fremsatte Forslag!

No. 1749.

Folkets Ven.

61. - Nu har jeg det!... Jeg har fundet Fylen!... Og det bliver mig, der skal redde det lidende Samfund!
62. - Deres Ord var som talt ud af mit Hjerte!
63. Næste Dag iværksætter Kurt sin Plan.....
64. - Lad mig faa Lov til at regulere Premierministerens Ore i Dag... Jeg har en Mission at udføre!.....
65. - Mig, Kurt Kamp, skulde det altsaa blive, der fandt Fylen og rettede den!
66. - Uret har reddet Faders Liv!
67. - Gaa, Ulykkelige!... For Deres Broders Skyld vil jeg skaane Dem!
68. - Jeg lod ham gaa!... Han vidste ikke, hvad han gjorde!... Det ulykkelige Menneske var Ernst Kamps Broder!
69. - Du lod den Mand gaa, der kunde være blevet din Faders Skorder!
70. - Det er fuldbragt!... Jeg skød ham lige i Hjertet!
71. - Og nu skal der smedes, mens jernet er glødende!... Kom med til Ernst!... Nu skal han komme til at bekende Kulør!
72. - Se paa ham... min lille, uanselige Broder!... Han blev det altsaa, der ryddede den værste Sten fra vor Vej!
73. - Deres Broder har begaaet en fortrivlet Handling....
74. - Jeg vil straks opsøge Deres Fader og over for ham retfærdiggøre mig og mit Parti!
75. - "Rebellerne" har begaaet deres første Fylgreb!... Og det

var min stakkels Broder, der gik deres Erinde!

76. -Kurt, hvor kunde du gøre det!

77. -Waldo sagde, at Truchs var vor værste Fjende!....

78. -Skjul mig, Ernst!... Frels mig!

79. -Jeg kan kun opfordre Dem til at gøre Deres Pligt!... Det skete maa jeg og enhver loyldig Børgers beklage!

80. Hjemme --

81. -Mellem os to kommer Kampen til at staa!... Og vi faar se, hvem der bliver den Starkeste!

82. -Har De Kræfter til at føre Folkets Sag frem til Sejr?

83. -Jeg maa ikke give tabt!... Min Sag er retfærdig. Tiden vil vise, at den bærer Sejren i sit Skød!

III Akt.

84. Skadefryd.

85. -Deres Søn Kurt er sat fast!... Han har begaaet Attentat paa Premierministeren!

86. -Redaktør Kamp!

87. -Jeg maatte lade Dem vide, hvor dybt jeg beklager det skete!... Et valdeligt Gftræden vil i mig altid have en svoren Fjende!

88. -Forlang ikke, jeg skal tro, at De var helt uvidende om Deres Braders Planer!

89. -Attentatet har gjort Fader haard og mistanksom, men for

eller senere vil han indse, at De er udem Skyld!

90. - Tak for den Tillid, De viser mig, men jeg frygter, det vil plette Dem i Deres Faders Gne!... Mellem de to Samfundsklasser, vi tilhører, er jo et svælgende Dyb!

91. - Deres Moder har faaet et alvorligt Nervechoc, og jeg er bange for, at hun ikke kommer over det!

91a. - Gaa!... jeg har ikke Brug for en Mand, der benytter enhver Lejlighed til at forsømme sit Arbejde!

92. - Min stakkels Dreng... min stakkels, vildledte Dreng!

93. Irene Truchs, der har den inderligste Medlidenhed med Kurt, aflagger en Dag besøg i Fængselet...

94. - Baaede Fader og jeg forstaar, at De kun har været et viljeløst Redskab i stærkere Hænder, og vi tilgiver Dem!... Er der ikke noget, jeg kan gøre for Dem?

95. - Lig til Mor, at jeg er saa bedrøvet over, at jeg har valdt herde Sorg!... Men den Gang syntes jeg, at jeg ikke kunde handle anderledes!

96. - Gaa ud i Køkkenet!... Børnene er vist sultne!

97. - Jeg ved, du kæmper for en god Sag, Ernst, og jeg føler, at den bærer Sejren i sig... Skulde Waldos Principper raade, vilde de Svage komme til at lide, og Tusinder af Hjem vilde blive lagt øde!

98. - Alle Deres Sønns Tanker galder Dem, og han beder Dem ikke slette ham af Deres Hjerte!

99. - Hvis Dem ogsaa sulten, Dem bare komme ud i Køkkenet!

100. - Forson dig med Ernst, at jeg kan dø i Fred!

No. 1749

Folkets Ven.

101. - Giv mig for Deres Børns Skyld Lov til at hjælpe Dem!
102. - De her!... Komplottet er altsaa fuldbærdet!
103. - Jeg skulde rakte Haanden til ham, der har solgt sig selv og sin Overbevisning!... Nej, Mor, det maa du ikke forlange!
104. - Truchs skal have at vide, hvad der sker bag hans Ryg!
105. (Beg. af Brev - samme Haandskrift som 39)
Deres Excellence!
De skulde spørge Deres højformemome Datter om, hvor hun har tilbragt Eftermiddagen? Saa vilde De maaske faa at vide
106. - De har sagt, Ernst Kamp, at der er et Svælg mellem os!... Men jeg er villig til at fylde Svælget ud!... Jeg kaster gerne alle Fordomme, mit Navn og mine Traditioner deri!
107. (Brev. - Forts. af 105)
Saa vilde De maaske faa at vide, at hun - som saa ofte før - har besøgt Ernst Kamp i hans Hjem. Men De ser maaske lige som den lovpriste Folkefører Deres Fordel ved at etablere en saadan hellig Alliance.
En, der forarges.
108. - Mor!... Mor!...
109. - Jeg forstaar, Creme, at den Dag ikke er fjern, da du maa vælge mellem ham - den Fremmede - og mig!
110. - For mig er der intet Valg!... Jeg elsker ham jo!
111. - Moder, - staa mig fra din Himmel bi i min Kamp for at føre vor Sag frem til Sejr!
112. 14 Dage senere.

113. (Brev) forfærdelig trist, at Lagen ikke engang mener, at et Sanatoriumsophold vil kunne hjælpe Dem. For Deres Børns Fremtid skal De ikke være angstfuld. Jeg lover Dem, at jeg skal tage mig af de Smaa og sørge for, at de faar den bedst mulige Opdragelse.

Deres hengivne
Irene Fruchs.

114. -Jeg har bestemt mig til at bryde med Fortiden, og nu maa De afgøre, om jeg skal leve mit fremtidige Liv alene, eller om jeg maa staa ved Deres Side i Kampen i det Godes Tjeneste!

115. -Jeg forlader dig, Fader, og gifter mig med ham, og mit Hjerte!... Jeg ønsker ikke at tage noget med herfra, men er lykkelig ved Tanken om den Fremtid, der venter mig ved hans Side!

116. -Jeg fordømmer dig ikke, Barn, men dit Valg vil gøre os fremmede for hinanden!

IV Akt.

117. Noget Tid senere.
Ernst og Irene er blevet gift og har efter Jannas Død adopteret hendes Børn.

118. (Brisoverskrifter)

Ernst Kamp skal optages i Ministeriet!

Overløberen skal i Formiddag i Audiens hos Kongen.

"Rebellerne" afholder i Morgens Protestmøde i
"Folkets Park".

119. Udgaar.

120. I Audiensgemakket.

121. „Rebellerne's selvbestaltede Førere holder Raad.
122. - Nu er Tiden kommen, da vi maa handle!... Martyren
kurt Kamp maa befries, og den Mand, der bilder sig ind
at være „Folkets Ven“, styrtet!
123. - Deres Majestat!... Naar jeg samtykker i at træde ind i
det høje Ministerium er det for bedre at kunne tjene Fol-
kets Sag og i Raad om at kunne dømme op mod den
samfundsfarlige Voldspolitik, der fra en vis Tide drives!
124. - Vi Mennesker har ingen Ret til at dømme hinanden!
Gud alene tilhører Dommen!
125. - Vi indbyder Forræderen til at deltage i Mødet i Morgen!
... Lad os se, om han har Mod til at staa Ansigt til
Ansigt med dem, han har forraadt!
126. - Han kommer ikke!
127. - Jeg skal komme!
128. - Jeg er altid rede til at staa til Regnskab for mine Hand-
linger!
129. - Jeg ved, hvorledes vi skal faa Havn over din storsmedede
Broder!
130. Lovnløse Skatter.
131. - Ernst - du handlede, som du maatte handle!... Og
jeg takker dig derfor!
132. Det store Møde.
133. (Suis) „Rebellerne's Protestmøde
Ved det Møde, de revolutionære Elementer i Befolk-
ningen har indvarslet til i Dag, vil det ny Medlem af

Ministeriet, Redaktør Ernst Kamp, tale. Autoriteterne har frygtet, at Mødet vil afstedkomme større Revolter, men efter Ministerens Anmodning vil Polit og Militær dog undlade at gribe ind. (Vi er dog tilbøjelig til at tro, at det vilde....)

134. -Var ikke angstelig for mig!... Min Samvittighed er ren, og jeg frygter ingen Fare!

135. Premierministeren beslutter at overvare Mødet...

136. -Jeg giver Ordet til Forræderen! Lad os se, om han kan rense sig!

137. -Hele den Kamp, jeg har ført, er gaaet ud paa at kræve Retfærdighed af de Styrende og Herskende, - og derfor har jeg aldrig kunnet gaa med til at nægte vore Modstandere Ret og Retfærdighed!

138. -Med med Forræderen!

139. -I kan dræbe mig, men I kan ikke tvinge mig til at handle mod min Overbevisning!

140. -Med med Overløberen, der ved sit Giftermaal har solgt sig til vore argeste Modstandere!

141. -Den Mand lyver!... Lad mig faa Ordet!

142. -Jeg har ikke givet Ernst Kamp min Datter!... Han har taget hende fra mig, og hun er blevet mig en Fremmed, siden hun forlod mit Hus, sin Hægt og sin Stand!

143. -Lad os ikke spille Tiden med Ord!... Nej, frem til Daad, Kammerater!... Følg mig, at vi kan skaffe vor Sags store Martyr paa fri Fod!

144. -Men nu føler jeg Trang til at sige, at jeg er stolt over, at

denne Mand er min Svigersøn! Han har været Folket en uegennyttig Taler og Samfundet en fuldtro Ven!

145. -Jeg henter et lille Apparat, jeg har konstrueret, og ved Hjælp af hvilket vi i Løbet af et Øjeblik kan jævne Forræderens Hus med Jorden!

146. -Jeg vil ikke have Del i det!... Jeg ønsker kun at sæbne Fængslets Porte for min ulykkelige Broder!

147. -Skal jeg da virkelig være nødt til at minde jer om alle de sociale Erobring, som Folket i Løbet af faa Aar har gjort!

148. -Hvorledes var de arbejdende Kvinders Børn ikke tidligere stillet....

149. -Men nu.... nu er der oprettet kommunale Asyls!

150. -Tænk paa Skoleundervisningen før....

151. -... og nu!

152. -Tidligere maatte Starstadens Børn tilbringe deres Sommer i trange baggaarde...

153. -... men nu...

V Akt.

154. Medens Ernst søger at faa sine Tilhørere til at indse deres Vildfarelser, stormer Waldo og hans Føller mod Fængslet...

155. -Lad mig slippe ind, - eller jeg skal røde at tiltringe mig Adgang!

156. -Vi ønsker at faa min Broder udleveret!... Sker det ikke godvilligt, maa De selv tage Folgerne!

No. 1749.

Folkets Ven

157. - De skal faa Deres Ansøge opfyldt!

158. - Rent Politiet!

159. - Det ridende Politi skal faa Ordre til at rykke ud!

160. - Det er Dem, der har drevet ham i Døden, - Dem og det uretfærdige Samfund, De tjener!

161. - Nej, det er Dem og Deres taabelige Haldbrødre, der bærer Skylden!... Læs dette Brev, Deres Broder skrev, før han tog sig af Dage!

162. (Brev) Kære Waldo

Jeg har gjort mit Regnskab op, og det stemmer ikke. Jeg ser nu, at Ernst har Ret, naar han hævder, at Blod og Vold skaber ikke et bedre Samfund. Jeg har i Erindringerne genoplevet mine skønne Barndomsaar... Husk du, hvor ofte Moder samlede os Børn om sig og læste op for os af Bibelen.

163. (Brev) Hun indskærpede os den store Mesters Ord: Børnlille, elsker hverandre! Og hun lagde os paa Sinde, at vi Skennesker maa være varsomme med at dømme hinanden. Gud alene tilhører Dommen!

164. (Brev) Embver, i hvis Hjerte Mindet om en Moder lever, vanhelliger dette Minde ved at begaa noget, som han ved, at hun ikke vil billige. Og det er Tanken om det, jeg har gjort, der driver mig i Døden. Naatte du komme til min Erkendelse, inden det bliver for sent.

Kurt.

165. - Klokkeren halvfem springer Villæven i Luften!

166. Flagne Mand.

167. - De jærne Ord, min Broder skrev i sin Dødsstund, har

lært mig, at vi har fejlet!... Vi har været ved at rive ned i Stedet for at bygge op, og vi har givet den Mand, der har været Folkets og Samfundets Velgører, Forrædermannet!

168. - Hvor uendelig trist og haabløs var Tilværelsen ikke tidligere for de gamle og Udslidte...

169. - ... men i vor Tid...

170. - Vort Hjem er lagt øde!

171. - Følg mig, at I kan se, hvor vidt Eders Faller er gaaet i deres desperate Glad til Samfundet!

172. - Skal jeg fortælle jer, hvilke Radsler det er, I truer Mennerkeheden med....

173. - Slukker I ikke selv den Brand, I har tændt, kommer vi til at opleve Borgerkrigens Gru, Krigen mellem Landsmænd, mellem Broder og Broder.

174. - Aldrig spirer noget godt af Vold og Blod!... Kun paa Lov og Ret kan et Samfund bygges!

175. - Tilgiv mig min Vildfarelse, Ernst, og jeg vil af hele min Sjæl og al min Evne stræbe efter at gøre det godt igen, som jeg har forbrudt mod dig og mod Samfundet!

176. - Jeg ved, hvor stort et Ansvar, jeg bærer for det, der er sket!... Og jeg tager min Straf!

177. - Lad os paa dette Sted, hvor Jorden endnu vidner om de onde Magter, der har drevet deres Sjæl, love hinanden, at vi i Fremtiden i Fred og Samdragtighed vil tage fat paa de Opgaver, hvis Løsning vil føre os nærmere og nærmere mod vort store MaaL: Det ideale Samfund!

178. Efter Stormen.

No. 1749

Folkets Ven

179. - Ernst ... I din og dine Brødres Skabne ser jeg et lykkeligt Varsel om, at Splittelsens og Vildfarelsernes Tid er forbi!

Tysk

Fohne des Volkes.

Engelsk

A friend of the people.

Fransk

L'ami de peuple

Norsk

Folkets ven.

Svensk.

Folkets vän.

Spansk

El amigo del pueblo

Hollandsk

Lonen van één volk (Program)